

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-13P/99/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519201246
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kordošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2519201246.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Janou Kordošovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Sofia H., narodená XX.X.XXXX a Z. H., narodená XX.X.XXXX, obe bytom ako matka, obe v konaní zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti matky: Z. M., narodená XX.X.XXXX, V. Y. XXX, Y. (navrhovateľka) a otca: C. H., narodený X.X.XXXX, K.. N. XXXX/XX, R., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti matky.
- II. Matka aj otec budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.
- III. Otec je povinný platiť mesačne výživné na maloletú B. vo výške 80 eur aj na maloletú Z. vo výške 80 eur, na obe deti vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným dňa 3.7.2019 na Okresný súd Piešťany ako v tom čase miestne príslušný súd, sa matka maloletých detí B. a Z. domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Medzičasom došlo k úprave styku otca s deťmi, a to rozsudkom Okresného súdu Piešťany vydanom dňa 23.3.2021 v konaní vednom pod spisovou značkou 9P/15/2020, právoplatne 24.4.2021. Podľa neho je otec oprávnený stretávať sa s oboma dievčatami naraz, počas bežného styku vždy od párneho piatka od 18tej hodiny do párnej nedele do 16tej hodiny a cez letné prázdniny i vianočné sviatky tak ako je vo výroku uvedené. Otec má teda vyhradený každý druhý víkend na realizáciu stretávania a výchovného pôsobenia na svoje deti. Počas tohto obdobia zabezpečuje aj ich ďalšie potreby, pričom vo zvyšnej časti (okrem dvoch víkendov v mesiaci v bežnom čase) vykonáva starostlivosť o deti matka. Takýto zaužívaný režim sa premietol do prvého výroku tohto rozsudku, ktorým súd zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia tiež súhlasili so zastupovaním detí a spravovaním ich majetku, preto súd takto rozhodol druhým výrokom tohto rozhodnutia.

2. Obaja rodičia prostredníctvom telefonického rozhovoru, s ktorého obsahom sa súd pred vyhlásením rozhodnutia oboznámil, ospravedlnili svoju neprítomnosť na pojednávaní a akceptovali vyhlásenie rozsudku v tejto veci bez ich účasti. Pred rozhodnutím sa súd oboznámil tiež s obsahom celého spisového materiálu, z ktorého vyplynulo, že otec momentálne opatruje svoju tetu a poberá mesačný príspevok vo výške 536 eur, iný príjem nemá. Predtým sa staral o starú matku. Matka žije s deťmi v obecnom nájomnom byte a často mení zamestnanie, preto nie je možné ustáliť jej čistý mesačný príjem. Dňa 12.6.2020 matka pred súdom vypovedala, že jej náklady na bývanie predstavujú mesačne 320 eur. Dievčatá majú dobrý zdravotný stav, žiadne mimoriadne výdavky na ich starostlivosť nevykladá. V

tom čase bola B. piatačka a Z. škôlkarka. Od konca mája 2020 pracovala matka ako administratívna pracovníčka s priemerným mesačným zárobkom v čistom cca 250 eur, išlo však len o brigádu, daňový bonus nepoberala žiaden. Poberá rodinné prídavky na obe deti. Majetok výraznejšej hodnoty žiaden nevlastní. S otcom dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti vtedy asi 2 roky. Od júla 2019 otec prispieva na výživu dievčat každej po 60 eur mesačne, teda spolu 120 eur. Pred Vianocami v roku 2019 deťom kúpil nejaké oblečenie a notebook, ktorý nebol nový. Rodičia okrem dvoch detí nemajú iné vyživovacie povinnosti. Matka má základné vzdelanie. Otec na tomto pojednávaní uvádzal, že pracuje ako opatrovateľ, je slobodný. Býval so starou mamou v rodinnom dome, kde sa o ňu staral, lebo bola imobilná. Za bývanie prispieval 200 eur mesačne, za opatrovanie poberal opatrovateľský príspevok mesačne vo výške 430 eur. Iný príjem ani majetok nemal žiaden. Otec podnikal v obchode s textilom od roku 2009 do 24.9.2019, kedy prestal, lebo sa mu nedarilo. Otec uvádzal, že od júla 2019 prispel navyše okrem výživného deťom na školské potreby, oblečenie a bicykel. Na pojednávaní dňa 3.7.2020 ešte doplnil, že na stravu mesačne minie cca 90 eur, na drogériu a oblečenie asi 20 eur, na mobilný telefón 5 eur a na cigarety asi 15 eur. Spolu má výdavky 330 eur. Na pojednávaní dňa 9.6.2021 matka zopakovala, že jej náklady na bývanie sa nezmenili, mesačne platí 214 eur nájom, plyn 47 eur, elektriku 35 eur, vodu 5 eur a k tomu ešte platí internet, televízor cca 20 eur mesačne. B. má alergie, školskú jedáleň ani družinu už v šiestom ročníku nenavštevovala, začala chodiť na doučovanie. Z. škôlka stála v tom čase 17 eur mesačne a strava 35 eur. Matka bola od júla do októbra 2019 nezamestnaná, v novembri 2019 mala brigádu v disko bare, iba jednorazovo. Za umývanie okien si matka mesačne privyrábala cca 70 eur, potom pracovala v Oxygene na dohodu za 250 eur mesačne, neskôr na zmluvu a potom skončila pracovný pomer v skúšobnej dobe. Následne pracovala ako predavačka a medzitým bola nezamestnaná. Dlhy, ktoré mala, v tom čase nesplácala.

3. Aktuálne pobera otec príspevok za opatrovanie vyšší o sto eur oproti stavu pred štyroch rokov, kedy bol podaný návrh. V súčasnosti mu bolo určené výživné spolu o 40 eur vyššie ako doposiaľ platil. Dievčatá majú teraz 14 a 7 rokov, obe sú už školáčky. Ak bolo v schopnostiach a možnostiach otca platiť doposiaľ 120 eur, súd vychádzal z predpokladu, že odteraz môže prispievať dohromady 160 eur, keďže sa mu zvýšil príspevok o 100 eur. Oproti stavu pred troch rokov sa u rodičov i detí situácia s výdavkami rapidne nezmenila, preto súd predpokladal, že ak matka s dievčatami platí za bývanie 320 eur mesačne, potom za jedno dieťa na bývanie vychádza suma 106 eur (320/3), polovica je 53 eur a zvyšok do výšky určeného výživného 80 eur predstavuje 27 eur, čo činí určite minimálne polovicu nákladov za stravu pre jedno dieťa mesačne. Otec sa svojim výživným, ktoré tvorí 30% z jeho čistého mesačného príjmu vo výške 536 eur, bude podieľať aspoň spolovice na úhrade za bývanie a stravu svojich detí, ktoré sú ich základnými potrebami. Popri tom prispieva na ich výživu aj počas dvoch víkendov, kedy má s nimi upravený styk. Výdavky otca činia mesačne 330 eur ako uvádzal a po zaplatení výživného 160 eur, keďže inú vyživovaciu povinnosť nemá, mu zostane 46 eur na ďalšie jeho potreby, ktoré nemajú prednosť pred výživným.

4. Súd vec právne posúdil podľa nižšie citovaných ustanovení Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane (§ 36 ods. 1).

5. V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (§ 24 ods. 1). Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 5).

6. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) až c) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (5).

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, lebo tento zákon neustanovuje ani účastníci nenavrhli inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde. V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania: a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, f) spisová značka, a tiež osobitné náležitosti: g) proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje, h) v akom rozsahu sa napáda, i) z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne - odvolacie dôvody, j) čoho sa odvolateľ domáha - odvolací návrh (§ 127 ods. 1, 2 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, ak sa upravuje starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.